Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 725932
Zaaknummer: 835477

Houten, 7 mei 2024

gemeente Houten

Onderwerp:
Financiële stukken Veiligheidsregio Utrecht 2024-2025

Beslispunten:
1. Een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), met de strekking dat de gemeente Houten instemt met de voorlopige jaarstukken 2023, ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Samenvatting
De Veiligheidsregio biedt de raad de voorlopige jaarstukken 2023 en de ontwerpprogrammabegroting 2025 (inclusief gewijzigde begroting 2024) aan om hierop een zienswijze te geven.
De VRU heeft 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 4,5 miljoen. Dit resultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de aanvullende overheadvergoeding voor de werkzaamheden voor de crisisnoodopvang in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding was niet in de begroting verwerkt omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. De vergoeding heeft betrekking op indirecte kosten zoals de leiding en coördinatie en de inzet van beleid- en adviescapaciteit en van ondersteunende afdelingen binnen de VRU zoals ICT, HRM en financiën. Het betreft dus een vergoeding voor de inzet van de VRU-organisatie voor deze tijdelijke (niet-wettelijke) taak. De directe kosten voor de crisisnoodopvang (€ 16,3 miljoen) zijn rechtstreeks doorbelast aan het COA en maken daarmee geen onderdeel uit van de exploitatie van de VRU.

Resultaatbestemming 2023
Het algemeen bestuur heeft besloten om € 2 miljoen van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt een storting in de ontwikkel- en egalisatiereserve gedaan voor doorlopende activiteiten (€ 0,6 miljoen) en incidentele middelen (€ 1,9 miljoen) die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering en het verbeteren van de arbeids- en digitale veiligheid. Bij de zienswijzen op de kaders voor de begroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 is door verschillende gemeenteraden verzocht rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een positief rekeningresultaat terug te storten naar de gemeenten en een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. De voorliggende resultaatbestemming voorziet in beiden.

Ambities, ontwikkelingen en risico's vragen om bestuurlijke keuzes
In de kaders voor de begroting zijn ontwikkelingen en risico's opgenomen die op termijn een financieel effect kunnen hebben. Het gaat hierbij onder andere om ontwikkelingen die zijn opgenomen in de bestuursagenda 2024-2027. De uitdagingen waar de VRU op dit moment en de komende jaren voor staat, vragen andere oplossingen. Denk hierbij aan de veranderingen in het type en de duur van crises, natuurbrandbestrijding en huisvesting. Voor deze ontwikkelingen wordt de bijdrage nu niet verhoogd. De VRU ontwikkelt hiervoor een aantal toekomstscenario's waarin bestuurlijke keuzes zijn uitgewerkt en in samenhang worden voorgelegd bij de bespreking van de kaders voor de begroting 2026. De scenario's gaan inzicht geven in mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van de taakuitvoering. Zodra bekend is wat de verwachte kosten hiervoor zijn, onderzoekt de VRU of het mogelijk is om (een deel van) de kosten op te vangen binnen de begroting. Zoals gemeenten ook van de VRU vragen, blijven ze aandacht hebben voor de financiële situatie van de gemeenten. De VRU hanteert zoveel mogelijk het uitgangspunt 'nieuw voor oud' en proberen zo een stijging van de gemeentelijke bijdrage – net als in voorgaande jaren – zoveel mogelijk te voorkomen.

Daar de VRU is tegemoetgekomen aan de zienswijze van de gemeente Houten wordt de strekking van de zienswijze dat de gemeente Houten instemt met de voorlopige jaarstukken 2023, ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Aanleiding

In overeenstemming met het gestelde in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht biedt het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) de hierboven benoemde financiële stukken voor zienswijzebehandeling aan in de gemeenteraad. Na verwerking van de zienswijzen worden de definitieve stukken voor vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur op 8 juli 2024.

Beoogd effect

Zorgen dat een financiële gezonde Veiligheidsregio Utrecht uitvoering kan geven aan een adequate risico-/ crisisbeheersings- en brandweerorganisatie en daarmee bijdraagt aan een veilige leefomgeving in Houten.

Argumenten per beslispunt

1.1 De voorliggende resultaatbestemming wordt gedeeltelijk teruggegeven aan de gemeenten en voorkomt een verdere stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024.

Het rekeningresultaat over 2023 bedraagt € 4,5 miljoen (ca. 4,0% van de begroting). Het positieve resultaat is incidenteel van aard en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de aanvullende overheadvergoeding voor de werkzaamheden voor de crisisnoodopvang in 2022 (€ 1,6 miljoen) en 2023 (€ 2,5 miljoen). Deze vergoeding was niet in de begroting verwerkt omdat deze pas na het vaststellen van de begroting overeen is gekomen. Het algemeen bestuur heeft besloten om € 2 miljoen van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten, effect voor Houten € 56.000.
Op advies van de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën is overwogen om in 2024 geen middelen terug te storten naar de gemeenten en een reservering te vormen voor de financieel lastige jaren die eraan komen. Het bestuur heeft hier niet voor gekozen. Door wel een deel van het rekeningresultaat terug te storten, kunnen gemeenten zelf de afweging maken om deze middelen te reserveren voor het (tijdelijk) opvangen van het ravijnjaar. Hiermee komt het algemeen bestuur VRU tegemoet aan de wens om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten.

Daarnaast wordt een storting in de ontwikkel- en egalisatiereserve gedaan voor doorlopende activiteiten (€ 0,6 miljoen) en incidentele middelen (€ 1,9 miljoen) die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering en het verbeteren van de arbeids- en digitale veiligheid. De inzet van een deel van het rekeningresultaat maakt dat een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 en 2025 ten aanzien van een aantal ontwikkelingen wordt voorkomen.

1.2 De begroting 2024 wordt geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen.

De geactualiseerde begroting 2024 is gebaseerd op de vastgestelde begroting 2024, waarop de volgende aanpassingen zijn doorgevoerd:
- De beleidsteksten en indicatoren zijn geactualiseerd;
- Het financiële kader is geactualiseerd (o.a. de reguliere loon- en prijsaanpassing);
- Een aantal beleidsontwikkelingen als gevolg van exogene ontwikkelingen is verwerkt;
- Een aantal (incidentele) technische wijzigingen voor het lopende boekjaar is verwerkt.

In de kaders voor de begroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024 zijn ontwikkelingen opgenomen met een financieel effect, deze zijn mede door aanwending van de ontwikkel- en egalisatiereserve verwerkt zonder gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur zal daarnaast actief blijven zoeken naar mogelijkheden om – binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders – de gemeentelijke bijdrage verder te beperken, bijvoorbeeld door scenariovorming.

1.3 De VRU werkt aan de totstandkoming van scenario's om bestuurlijke keuzes te kunnen maken.

De uitdagingen waar de VRU op dit moment en de komende jaren voor staat, vragen andere oplossingen. Te denken valt aan veranderingen in het type en de duur van crises, natuurbrandbestrijding en huisvesting. Voor deze ontwikkelingen verhoogt de VRU de bijdrage nu niet. Zodra bekend is wat de verwachte kosten hiervoor zijn, onderzoekt de VRU of het mogelijk is om (een deel van) de kosten op te vangen binnen de begroting. Dit sluit aan bij de zienswijze van de gemeente Houten op de Kadernota 2025, waarin is

aangegeven dat de VRU een grote inspanningsverplichting heeft om middelen in de eigen begroting te vinden.

De afgelopen jaren zijn al veel ontwikkelingen binnen de begroting opgevangen, waaronder het wegvallen van € 1 miljoen aan opbrengsten uit het openbaar meldsysteem. De VRU ziet dat het steeds moeilijker wordt om nog ruimte binnen de begroting te vinden voor nieuwe ontwikkelingen. Op basis van de bestuursagenda ontwikkelt de VRU een aantal toekomstscenario's waarin bestuurlijke keuzes zijn uitgewerkt en in samenhang worden voorgelegd bij de bespreking van de kaders voor de begroting 2026. Dit sluit aan bij de zienswijze van de gemeente Houten dat de VRU zich inspant voor besluitvorming in het kader van 'ravijnjaar' 2026. In maart is de start gemaakt met de voorbereiding van de uitwerking van deze toekomstscenario's.

De scenario's gaan inzicht geven in mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit van de taakuitvoering. De gemeenteraden worden op twee momenten in de gelegenheid gestemd om een zienswijze te geven:
1. Bij de kaders voor de begroting 2026 die in het najaar 2024 aangeboden worden zal een aantal richtinggevende bestuurlijke keuzes worden voorgelegd.
2. De bestuurlijke keuzes worden vervolgens nader uitgewerkt voor besluitvorming bij de ontwerpbegroting 2026 (voorjaar 2025). Voordat het algemeen bestuur de ontwerpbegroting formeel vaststelt in juli 2025, wordt deze ook voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd.

Hierop aansluitend is door het algemeen bestuur verzocht om de (financiële) medewerkers van gemeenten goed mee te nemen in dit proces.

Kanttekeningen

1.1 Risico's en ontwikkelingen leiden mogelijk tot toenemende kosten ook na 2024
In de kadernota 2025 van de VRU zijn ontwikkelingen en risico's benoemd met een mogelijk financieel effect. Deze effecten worden gedeeltelijk zichtbaar in de geactualiseerde begroting 2024. Deze zijn vooralsnog opgenomen als incidenteel van aard, maar hebben een mogelijk effect in latere jaren. Door aanwending van de ontwikkel- en egalisatiereserve kan een stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2024 worden vermeden. Voor 2025 en verder is deze dekkingsbron niet aanwezig. De benoemde scenariovorming kan hierin een uitkomst bieden.

Participatie

N.v.t.

Financiën en formatie

Voorlopige jaarstukken 2023
De VRU heeft 2023 afgesloten met een positief resultaat van € 4,5 miljoen, waarvan € 2,0 miljoen terug te storten naar de gemeentes, effect voor Houten € 56.000.

Ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024

(Bedragen x € 1,000)

Effect GBTP	2024	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2024 Houten	2.823	2.990	2.990	2.990	2.990
Ontwerpbegroting 2025 en 1e BGW VRU 2024	2.823	2.990	2.990	2.990	2.990
Afrekening Jaarrekening 2023	-56				
Effect bijdrage gemeente Houten	**-56**	-	-	-	-

(Bedragen x € 1,000)

Effect IGPP	2024	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2024 Houten	64	63	62	62	62
Ontwerpbegroting 2025 en 1e BGW VRU 2024	64	63	62	62	62
Effect bijdrage gemeente Houten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

GBTP = Gemeentelijk Basis Taken Pakket en IGPP = Individueel Gemeentelijk Plus Pakket.

De financiële effecten van dit voorstel zijn verwerkt in begrotingswijziging nummer 129428.

Geen financiële consequenties Wet M&O, VPB en/of BTW

Communicatie

N.v.t.

Voortgang

De VRU heeft op 29 maart 2024 de voorlopige jaarstukken 2023, de ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 aan uw griffie verzonden met het verzoek bij een zienswijze deze zienswijze uiterlijk 24 juni 2024 in te dienen, zodat het algemeen bestuur van de VRU deze stukken op haar AB-vergadering van 8 juli 2023 kan vaststellen.

Evaluatie

N.v.t.

Houten, 7 mei 2024
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
A.J. ter Horst	G.P. Isabella

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief financiële stukken VRU
2. Voorlopige Jaarstukken 2023 VRU
3. Ontwerpbegroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024
4. Zienswijze kaders ontwerpbegroting VRU 2025, geactualiseerde begroting VRU 2024
5. Infographic jaaroverzicht VRU 2023
6. Antwoordbrief zienswijze gemeente Houten aan VRU

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Gilbert Isabella
2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 725932

Onderwerp
Financiële stukken Veiligheidsregio Utrecht 2024-2025

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 mei 2024 gelezen en besluit:

1. Een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), met de strekking dat de gemeente Houten instemt met de voorlopige jaarstukken 2023, ontwerpbegroting 2025 en de geactualiseerde begroting 2024 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

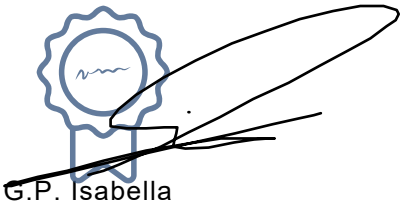
Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 18 juni 2024.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

G.P. Isabella